

ELS ALTRES CATALANS pàg 3
El llegat de Candel, 100 anys
després del seu naixement:
"Ara molts el titllarien de 'woke'"

PEL CENTENARI pàg 10
El Centre d'Estudis, presidit
per Carme Rimbau, estrena
un pòdcast sobre la ciutat

12 anys línia l'H

Maig 2025 · Núm. 141 · linialh.cat

L'Hospitalet guanya pes a l'agenda de la Generalitat

La ciutat rep la visita de tres consellers per impulsar la reforma del Samontà i propulsar el Districte Cultural pàg 14

Espantar la solitud

Plàudite apropa avis i joves a través
del teatre per combatre la soledat pàg 17

Foto: Plàudite Teatre

REFERENT LOCAL pàg 10
El Govern atorga
la Creu de Sant Jordi a
l'hospitalenc Joan Saura

NOU LLIBRE pàg 18
Els Puig Gairalt: una parella
de germans visionària

BELLVITGE pàg 17
Els sanitaris de l'hospital
escriuen un conte col·lectiu

DE RÈCORD pàg 14
Les Festes de Primavera
atrauen 33.000 persones

A FONTS

Com ho fa per
alimentar-se
la metròpoli?

El model agroalimentari
metropolità, marcat pels
desequilibris pàg 12 i 13

'CULTURA B'

Un espectacle
que trenca
estigmes

Una obra de teatre veïnal
combat els prejudicis que
pateix Nou Barris pàg 20

COMPROMESOS

De les aules
a la porta
de les cases

El col·lectiu de docents
que posa el cos per evitar
desnonaments pàg 18

MITJANS DE PROXIMITAT, EL BATEC DE LA COMUNITAT.

Tota comunitat necessita un cor, un cor per fer-la bategar, per crear vincles, per reforçar la identitat, per arrelar-nos al territori. I en un món de canvis i d'incerteses, oferir informació propera amb un periodisme rigorós i de confiança.

AMIC, 600 mitjans de proximitat, a tots els territoris de parla catalana.

amic

Un llegat on emmirallar-se

» Aquest mes es commemora el centenari del naixement de Paco Candel, autor d'«Els altres catalans»
 » Quina és la salut del discurs candelià, que defensava la idea d'un sol poble, en l'actualitat?

Francisco J. Rodríguez
 L'HOSPITALET

“Amb els immigrants d'ara es produirà el mateix procés que amb els d'abans i amb els de sempre. Seran catalans. Qui ho dubta! Potser esdevindran catalans més a poc a poc, però tant se val”. Aquesta categòrica afirmació, pronunciada en qualsevol tribuna pública actual, arrossegaria un debat existencialista sobre la catalanitat i les identitats. I més ara, en plena ressaca per l'èxit del film *El 47*, que narra la lluita d'un barri de Barcelona –personalitzada en un migrant extremeny, Manolo Vital– per aconseguir que el bus hi arribés, així com pel discurs als Premis Gaudí d'Eduard Sola, guionista de *Casa en flames*, sobre els seus orígens “xarnegos”.

Amb tot, l'autor de la frase que obre aquesta peça és ni més ni menys que Paco Candel, escriptor, senador i regidor de Cultura del primer govern democràtic a l'Hospitalet, del qual aquest mes de maig es compleixen 100 anys del seu naixement. És una de les frases que enceta un capítol del seu famós assaig *Els altres catalans*, una obra publicada el 1964 per encàrrec d'una burgesia catalanista que veia amb cert neguit l'arribada d'una allau de migrants de la resta de l'Estat. Candel, un autor prolífic “que defensava els més desfavorits” amb la seva ploma, tal com destaca la seva filla Maria, va proporcionar respostes –i també algunes propostes– sobre una onada migratòria que omplia Catalunya d'aquells “altres catalans”, en plena dictadura i repressió de la llengua catalana.

Fruit d'aquella obra de referència, i de moltes altres del mateix autor, va agafar força l'ideal “d'un sol poble”, emprat pel Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC) –la candidatura d'aquest partit a l'Hospitalet el 1979 la va liderar precisament Candel–, que tenia la voluntat “d'evitar la fragmentació identitària”, tal com recorda el sociòleg Xavier Godàs. Ara bé, d'això ja fa dècades, i entremig hem viscut una nova onada migratòria –aquesta vegada de persones procedents de l'estranger–, successives crisis econòmiques i un Procés independentista que ha polaritzat la societat. Per tant, on ha quedat el discurs candelià? Continua vigent avui dia?

Qui té clar que sí és la filla de l'autor, Maria Candel. “El discurs candelià continua vigent perquè és molt necessari”, assegura en una conversa amb aquest mitjà. Opina de la mateixa ma-

A l'esquerra, Maria Candel a la Diada de l'any passat, que va homenatjar el seu pare. A la dreta, una ruta guiada pels escenaris candeliàns locals. Fotos: Aj. i CELH

nera l'historiador local, professor i líder dels Comuns a l'Hospitalet, Manuel Domínguez. “Està plenament vigent i continua sent necessari”, coincideix el docent.

UN CANVI DE PARADIGMA

Tanmateix, Domínguez accepta que, des d'aleshores, hi ha hagut un canvi de paradigma social i polític que ha provocat que el llegat de Candel “ja no formi part d'una cultura hegemònica”, tal com passava als 70 o 80. Aquells van ser els anys de la recuperació del català en zones poblades per persones castellanoparlants que no tenien gairebé cap contacte amb una llengua que, a més, venia de patir la repressió del règim. Van ser els

La nova immigració mereixeria un “nou Candel” que parlés dels seus problemes

anys de la immersió lingüística impulsada a la metròpoli i de consensos al voltant d'aquesta qüestió que pocs posaven en dubte. Ara, però, les coses han canviat.

A la pregunta de si el Procés hi ha tingut a veure, els entrevistats eviten afirmacions rotundes i fan matisos. “El Procés ha tensionat el concepte de nació catalana, que abans discutien pocs: com qualsevol altre conflicte polític, ha polaritzat”, respon Godàs, que tot i això considera que aquestes polèmiques “no delimiten la catalanitat”. Al seu torn, Domínguez re-

coneix que el Procés “ha provocat una revifada del nacionalisme” entre la població d'origen espanyol i, tot i que treu ferro a polèmiques com la del discurs de Sola als Gaudí –“no són debats tan excessos com ens fa creure Twitter”, diu–, avisa que tot plegat ha afectat el crit “d'un sol poble”.

Per la seva banda, Maria Candel considera que el seu pare hauria donat suport al Procés, “no per ideologia, sinó per rebel·lia”, en veure les reaccions policials i judicials contra l'independentisme. Així i tot, vol deixar clar que el discurs de Candel “es basa en el tema social”. “Si l'independentisme prioritza la causa social, d'acord, però si va per qüestions d'origens, alerta, perquè és una arma de doble tall”, reflexiona. Amb tot, Maria Candel considera que la reacció de molts catalans en contra del Procés prové d'un “desencís” per no sentir-se “un poble cohesionat” i per no trobar “les seves autèntiques arrels”. “S'han sentit deseparats”, valora.

ARRELLAR I PROSPERAR

Sigui com sigui, Maria Candel toca una qüestió que és cabdal en tot plegat: el vessant social. I és que, tal com recorda Godàs, la integració dels migrants en una societat d'acollida es produeix “per la via de la prosperitat”. “Arreles perquè hi ha un horitzó col·lectiu de millora”, argumenta el sociòleg, que sosté que no tenir un estat fa que la identitat catalana sigui “fràgil”. “Per tant, si no proporcionem ciutadania, has d'ofert prosperitat: no pots demanar que

se sentin catalans perquè sí”, considera Godàs, que lamenta que avui dia la prosperitat “no està assegurada” i que les desigualtats “es cronifiquen”, cosa que no ajuda la integració dels nousvinguts.

Opina de manera similar Domínguez. “Integrar-se no és només un tema de parlar català. L'ascensor social és clau, i ara per ara està avariats”, afirma l'historiador. Maria Candel, al seu torn, expressa el seu temor al fet que la societat catalana “no integri més gent si no hi ha un afany d'evolució social i política”. “Un migrant d'ara vol una societat d'acollida que li permeti viure dignament”, assenyala.

Qui també pensa que es podria fer més és Joan Soto, un hospitaletenc que acaba de publicar *Candel, l'altre català*, el text d'una obra de teatre sobre la figura de l'escriptor que va dirigir i presentar fa uns anys per tota la ciutat, amb molt èxit. Soto, que va conèixer Candel el 1964 quan l'autor presentava *Els*

altres catalans a la ciutat i hi va mantenir una estreta relació, avisa que la realitat actual és diferent. “Ara ens ve gent d'altres continents. S'ha d'adaptar el discurs i potser no en sabem”, reflexiona.

JA NO ÉS EL QUE ERA

En aquest sentit, tant Godàs com Domínguez i Maria Candel recorden que la immigració del segle XX va arribar a una Catalunya amb un moviment veïnal creixent que va ajudar el procés d'arrelament, però ara tot és diferent. “Si visites els barris, veus que no hi ha la il·lusió i el fulgor d'aleshores”, lamenta Maria Candel.

Amb tot, els entrevistats coincideixen a opinar que cal que aparegui “un nou Candel” de la immigració actual. “Ho mereixeria”, diu Maria Candel, que té la intenció de convertir el pis del seu pare al barri de la Marina de Barcelona en una casa-museu que “serveixi de far” per a la immigració passada i la d'ara.

Sobre aquesta qüestió, Domínguez posa l'accent en “l'empatia” de Candel, un sentiment “revolucionari”. “Ara molts titllarien Candel de *woke*”, sosté l'historiador, que recorda que l'autor d'origen valencià va posar sobre la taula el problema dels barraquistes per desestigmatitzar-los. “El barraquisme d'ara és l'ocupació i l'infrahabitatge, i fa falta que algú parli amb els que ho pateixen, tal com va fer Candel”, afegeix. Al cap i a la fi, trobar una veu pròpia. “El meu pare no va escriure *sobre*, va escriure *des de dins*, com un més”, conclou Maria Candel.

UNA DEMOGRAFIA MOLT CARACTERÍSTICA

► Catalunya ha augmentat la seva població els últims 150 anys a base de migrants, el que la demògrafa Anna Cabré descriu com el sistema català de reproducció. “La catalanitat ha perviscut per la incorporació de gent de fora”, defensa, en aquest sentit, el sociòleg Xavier Godàs.

La lupa

ChatGPT com a terapeuta

per Susana Pérez Soler

Foto: Pexels

Cada cop més estudiants universitaris d'entre 19 i 21 anys m'expliquen la seva relació amb la intel·ligència artificial. Els joves no només la fan servir per fer els treballs de classe, sinó que l'utilitzen per buscar receptes de cuina, planificar menús i entrenaments setmanals, comparar productes i preus abans de fer una compra, obtenir recomanacions de pel·lícules, llibres i música, organitzar i detallar viatges, demanar consells per a una entrevista de feina o fer un llistat de preguntes per a una primera cita. Sempre ens interessen els mateixos temes.

Jo, que no soc tan jove, també he substituït, en bona part, els buscadors pels *xatbots* d'intel·ligència artificial, ja que són com un oracle: mai et deixen sense resposta. Es poden equivocar o et poden contestar en un altre idioma, però el que és segur és que no et faran *ghosting*. Si hi apliques criteri suficient, són l'assistent perfecte. Et parlen sempre amb cura, perquè no estan programats per fer comentaris esfereïdors. I personalitzen les respostes. A mi, per exemple, els menús setmanals que em proposen els ajusten nutricionalment a la meua resistència a la insulina.

Els *xatbots* d'intel·ligència artificial ens apropen al coneixement, com ja va fer Google en el seu moment. Però aquest cop és un coneixement en forma de diàleg (com van plantejar els socràtics). I un autoconeixement: entre els usos més extensos de la intel·ligència artificial hi ha la de fer-se preguntes sobre el propi estat anímic per superar els moments de

Escoltem els més joves en lloc de jutjar-los, potser així deixaran de parlar amb les màquines

soledat, tristesa o, fins i tot, depressió. Sí, ho han llegit bé: els més joves, i no tan joves, fan servir ChatGPT com a terapeuta, perquè els resulta més fàcil xerrar amb una màquina que amb una persona. Aquest és el món que hem creat.

Soc partidària de qualsevol tireta per a l'ànima – excepte de les que es dispensen a les farmàcies amb

recepta mèdica per mantenir-nos narcotitzats –, així que estic a favor d'aquest ús de ChatGPT. Els joves afirmen sentir-se en un espai segur i lliure de judicis quan fan les seves confessions a la màquina. Pot semblar una bogeria, però no ho és. El primer assaig clínic amb una intel·ligència artificial terapèutica, Therabot, desenvolupada per un equip de psiquiatres i psicòlegs de la facultat de Medicina Geisel del Dartmouth College, als Estats Units, n'avalua l'eficàcia, especialment en casos lleus de depressió.

Els psiquiatres i els psicòlegs, com no podria ser d'una altra manera, ja estan alertant d'aquesta mena d'usos, ja que cal aplicar el pensament crític per no caure en els cants de sirena de la intel·ligència artificial. El problema és que moltes persones no poden fer front al preu d'una consulta privada i recorren a la màquina. Però això no és culpa de la tecnologia, sinó del sistema, que no inclou els suficients professionals a la sanitat pública.

Mentre les solucions de fons no arribin, escoltem els més joves en lloc de jutjar-los. Potser així deixaran de parlar amb les màquines.

Aquí es piula

@defensemR3

Malgrat ser conscients que la situació és molt excepcional per l'apagada, de nou veiem com Rodalies és el sistema menys capaç d'afrontar i recuperar-se d'aquestes crisis, i el servei se suspèn totalment. Per què? Fa pensar que la precarietat de la xarxa i la rigidesa operativa hi tenen a veure.

@laurevega

Un treballador ha mort en una empresa que en dos anys acumula quatre "accidents" greus. Quatre en dos anys. Si una mort es pot evitar, no és un accident. La inseguretat d'aquest país és un mort cada quatre dies a la feina, però d'això no en diran res els propagandistes de l'odi.

@catcristiana

Ja hi ha data per al Conclave que escollirà el 267è Pontífex, després de l'enterrament del papa Francesc: començarà el pròxim 7 de maig. A l'espera d'aquesta data, els cardenals ja han iniciat les sessions preparatòries al Vaticà amb reflexions clau sobre el futur de l'Església.

@RigoAlbert

El 15,3% dels contribuents barcelonins declaren ingressos pel lloguer d'habitatges. De mitjana, reben 1.180 euros al mes. La gran ciutat que en té més és Sant Cugat (21,6%) i el poble turístic que té més arrendadors és el Port de la Selva (un de cada quatre habitants).

Tuits en paper

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director General: Marcelo Villanueva
Director Editorial de Línia i Cultura B: Amau Nadeu
Director Editorial dels webs temàtics: Quim Miró
Director d'Espai Línia: Andreu Asensio
Directora Editorial d'Orgull: Mar Sifre
Directora d'Art i Nous Formats: Marga Moreno

Subdirector d'edicions Línia als districtes de Barcelona i de Cultura B: Albert Ribas
Subdirector d'edicions Línia a l'àrea metropolitana de Barcelona: Francisco Javier Rodríguez
Subdirectora de Digital: Anna Corbatera
Línia: Laura Santos, Guillem Francàs i Raül Martí-nez (BCN), Olga García (Vallès), Rubén Hidalgo (Bar-

celonès Nord), Roger Jiménez (Baix Llobregat i L'H), Toni Delgado (Esports) i Pau Castellote (xarxes)
Cultura B: Joana Justícia
Webs temàtics: Pere Giménez i Maria Cerezuela
Disseny gràfic: Susana Dicenta
Controller: Mauro Favieri
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri

Els semàfors

Centre d'Estudis

El Centre d'Estudis de l'Hospitalet estrena un pòdcast a les principals plataformes. D'aquesta manera, l'entitat vol posar context a la celebració del centenari de l'atorgament del títol de ciutat a l'Hospitalet des d'una perspectiva crítica.

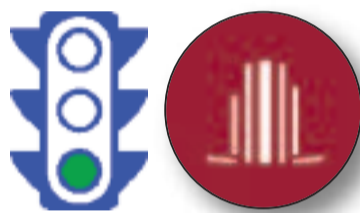
pàgina 10

Plàudite Teatre

Plàudite Teatre impulsa un projecte a través del qual vol estrènyer els llaços entre els joves i la gent gran. Ho fa amb el teatre, amb una obra que reivindica el dret a la cultura de la gent gran i combat la solitud no desitjada dels avis.

pàgina 17

Hospital de Bellvitge

Sempre hi ha una primera vegada és el títol del conte escrit per sanitaris de l'Hospital de Bellvitge i que tracta de les experiències d'una persona que és atesa per primer cop al centre. El llibre va ser presentat per Sant Jordi.

pàgina 17

El + llegit

línia l'H.cat

- 1 *Dos apunyalats en una baralla entre el metro i la Rambla Just Oliveras*
- 2 *El Pont d'en Jordà arriba als 90 anys amb una restauració pendent*
- 3 *L'exlíder d'ERC Toni Garcia és a un pas de convertir-se en president de l'Hospi de futbol*
- 4 *#SantJordi2025: els sanitaris de l'Hospital de Bellvitge escriuen un conte*
- 5 *Primer de Maig a l'Hospitalet: reclamen la pujada dels salaris i la baixada dels lloguers*

Safata d'entrada

Papa o Mama

per David Rabadà

Foto: Vaticà

El Papa ha mort i caldrà triar-ne un de nou. I per què no una Mama?

A la societat del segle XXI ens vanagloriem de la suposada igualtat de gènere, però a l'Església els devots argumenten que si Crist va triar dotze deixebles, cap d'ells dona, és que va rebutjar-les en la seva causa. Per això, 2.000 anys més tard, les dones continuen apartades del seminari i, al seu torn, del papat.

La veritat és que els que argumenten tal raó no tenen en compte el context històric en què el rabí Jesús va predicar la

seva ideologia, sota un món romà i jueu masculista. Si ell va predicar la igualtat de drets entre els humans, homes o dones, i va tenir deixebles femenines, Maria Magdalena entre d'altres, no es comprèn que els seus descendents apartessin les dones de l'Església catòlica.

Així doncs, què passa amb

la llei sàlica vaticana? Potser 2.000 anys d'història no han sigut suficients per evolucionar? Tant els costa imaginar-se una dona Papa? Una Mama? I en tal cas, de què tenen por els cardenals davant d'una dona? De perdre el seu celibat? Sembla obvi que de Papa a Mama n'hi ha per a tota una eternitat.

Línia L'H no comparteix necessàriament les opinions que els signants expressen en aquesta secció ni se'n fa responsable.

Les cartes d'opinió es poden enviar a: opinio@comunicacio21.com

A les xarxes

#Apagada

#Moreneta

#Barça

@quadern_tactil: El transistor amb piles, les compres amb monedes i les converses amb els veïns. La gran apagada: un dia dels anys noranta en ple 2025.

@punchingballvdg: La Moreneta surt en processó per primer cop en dècades per commemorar el Mil·lenari de l'Abadia de Montserrat.

@marbarcon: El Barça guanya la Copa del Rei. Primer gran títol dels xavals de Flick. Més enllà de les preferències de cadascú, una generació cridada per aconseguir triomfs.

L'economia depredadora

per Juanjo Ramón, portaveu de la PAH

Per què cada cop és més difícil accedir a un habitatge digne a les nostres ciutats? Per què augmenten els desnonaments? Què hi tenen a veure els fons d'inversió i els bancs espanyols? Aquesta és la història d'una nova forma d'economia depredadora que s'ha apoderat de les nostres llars i que, darrere de les dades fredes, té rostre humà: expulsions, desnonaments invisibles i visibles, veïnes amb por i barris que canvien de pell a còpia de pèrdues.

Els fons d'extracció, coneguts popularment com a fons voltor o fons vampírics –com està començant a anomenar-los la PAH–, no construeixen habitatges ni contribueixen a la vida del barri; només busquen extreure el màxim benefici econòmic en el menor temps possible, sense importar-los les conseqüències. Absorbeixen valor, habitualment públic o comunitari, i no retornen res. Per això els diem d'extracció i no d'inversió com ens volen fer creure.

Des del 2008 han passat de ser desconeguts a convertir-se en actors centrals del mercat immobiliari. Moltes persones no saben ni tan sols que el seu pis ara el gestiona un gegant financer amb seu a Nova York, Londres o Luxemburg. Però ho noten: en les pujades de lloguer, en la manca de renovació de contractes, en el silenci quan alguna cosa es fa malbé a la finca i ningú contesta...

Tot comença amb la crisi financera. Entre el 2008 i el 2021 es van registrar més de 700.000 execucions hipotecàries. Famílies senceres desnonades, pisos buits i bancs que, salvats amb diners públics, acumulaven un parc immens d'habitatges. El rescat bancari va costar més de 60.000 milions d'euros, dels quals 42.000 no es recuperaran mai. I en lloc de posar aquest parc al servei de l'habitatge social, es va obrir la porta als fons d'inversió internacionals.

La SAREB, coneguda com el banc dolent, havia de gestionar els actius immobiliaris fallits. Però la seva funció real va ser la d'empaquetar i vendre pisos en condicions avantatjoses a aquests fons. Amb el be-

neplàcit del govern, entitats com Blackstone, Cerberus, Azora o Lone Star van comprar desenes de milers de pisos a preus molt per sota del mercat. S'estima que només entre el 2013 i el 2020 els bancs van vendre més de 250.000 habitatges a fons d'inversió.

I què fan amb aquests pisos? Una operació de manual: primer, apujar el lloguer per sobre del preu anterior. Si la inquilina no pot pagar-lo, no se li renova el contracte. Si resisteix, es ven l'habitatge amb ella a dins, buscant esquivar les obligacions de renovació que marca la llei. De vegades, simplement es deixa el pis buit, esperant que pugui de valor. Segons el Cens

Foto: ACN

d'Habitatge del 2021, a l'estat espanyol hi ha més de 3,8 milions de pisos buits.

Mentrestant, el lloguer mitjà s'ha disparat, expulsant famílies, especialment en barris populars, i trencant les xarxes de suport i convivència que sostenen la vida quotidiana. A l'Eixample de Barcelona s'han identificat més de 230 finques en mans de fons voltor. En alguns casos, el 100% dels seus veïns han estat desnonats en pocs anys.

Els bancs no només van facilitar la venda. També han creat immobiliàries pròpies, com Aliseda, Anticipa o Haya Real Estate, moltes de les quals han estat adquirides parcialment pels mateixos fons. Hi ha acords mixtos entre entitats financeres i inversors globals, que comparteixen els guanys mentre la ciutadania perd drets. Així, després d'haver estat rescatats, els

bancs venen els pisos a especuladors i comparteixen beneficis amb ells.

Amb el pas del temps, els fons han desenvolupat estratègies cada cop més agressives per forçar l'expulsió de llogateres: oferir diners perquè marxin, no renovar contractes malgrat vulnerabilitats acreditades, vendre l'immoble amb persones a dins o incomplir deliberadament la Llei 24/2015 a Catalunya, que obliga els grans tenidors a oferir lloguer social. Pràctiques que es fan amb una sorprenent impunitat.

Però també han aparegut formes més opaques i violentes. El mòbing immobiliari és habitual: deixar de fer manteniment, provocar talls de subministraments, obres perturbadores, trucades constants... I, en alguns casos, s'han contractat empreses com Desokupa, conegudes per fer fora persones per vies extrajudicials, de vegades amb coaccions, amenaces i fins i tot violència. El Congrés espanyol, el febrer del 2025, va rebutjar una llei per il·legalitzar aquestes empreses. Això diu molt de les complicitats que sostenen aquest sistema capitalista.

Davant d'aquesta realitat, hi ha resistència. La PAH i els sindicats d'habitatge han evitat milers de desnonaments i han aconseguit fer visibles aquestes pràctiques. També han empès lleis nascudes des de baix i capades des de dalt un cop aprovades. Però cal molt més per acabar amb el negoci de l'habitatge: ampliar el parc públic, sancionar els abusos i posar límits clars als fons.

Perquè defensar l'habitatge és defensar la vida. No podem permetre que l'accés a un dret fonamental depengui dels interessos especulatiu d'una minoria. Els fons d'extracció actuen com a aspiradores de valor: compren barat, expulsen veïnes, apugen els lloguers i, quan ja no poden treure'n més rèdits, venen i marxen. Les institucions, en lloc de protegir-nos, els han obert la porta.

Cal recuperar sobirania. Recuperar dignitat. Recuperar i posar la vida al centre. És l'hora d'una nova cultura política: justa, solidària i valenta. Com la que ja estan construint, dia a dia, les que no es resignen.

Les millors perles

No hi ha res més incòmode que estar al transport públic i que la persona del costat tingui el mòbil a tot volum. Per això, Portugal ha posat en marxa sancions que van fins als 250 euros per no fer servir auriculars. Ens van un pas per davant.

Un gos s'ha fet viral a Mèxic per ser com un nino 'Gusiluz': a les nits, li brillava la panxa. Poc després, els seus amos van descobrir que era perquè s'havia empassat un llum led.

Un creador de contingut es dedica a anar al Mercadona i gravar vídeos demanant matrimoni a les treballadores de l'establiment. Lluny de fer gràcia, els seus seguidors se li han tirat a sobre en trobar-ho una falta de respecte.

Les telenovel·les enganxen, i si no que li diguin a la dona que ha gastat totes les seves dades mòbil mirant-ne una. Va estar 24 hores enganxada a la pantalla i se li va acabar l'internet. Era el primer dia del mes.

ACN

LA FOTO

**DE MAIG A SETEMBRE
DE 2025**

www.l-h.cat/festemajors

**VIU-LES
AMB ELS
100 SENTITS**

Tribuna

El silenci de les paraules perdudes

per Ester Safont, filòloga

Foto: ACN

Aquest Sant Jordi, entre llibres i roses, vaig tenir una conversa amb el meu pare que em va fer pensar més del que m'esperava. Parlàvem de quan ell era jove, del tros, de com semblaven i recollien. En un moment donat, em va preguntar si sabia què era una vessana. Jo, sincerament, no en tenia ni idea. “És una unitat de superfície que fèiem servir al camp, com la quartera o el jornal”, em va dir. Em vaig adonar que no només no coneixia aquelles paraules, sinó que mai les havia sentit fora de converses familiars. Paraules útils, precises, vives, que ara cauen en l'oblit, perquè les paraules moren i desapareixen dels diaris, dels llibres, de les noves cançons i, fins i tot, del diccionari, on no es té pas la butaca assegurada per sempre.

Arran d'aquesta anècdota, avui parlarem dels mots que s'esvaeixen: paraules com espetec (trencadissa sobtada), majordom o esventat (persona nerviosa o despistada). Són mots amb ànima, amb cos, amb una història pròpia. Quan desapareixen, no només perdem vocabulari: perdem mirades sobre el món.

L'informe de Política Lingüística de la Generalitat ens diu que el percentatge de catalanoparlants habituals ha anat disminuint en les darreres dècades, fonamentalment entre els joves i en àrees urbanes. La pressió de les altres llengües, especialment del castellà i de l'anglès, n'és un dels factors, així com l'ús que es fa de la llengua a casa, a l'escola i als mitjans.

El fet de prendre el camí més curt pot fer que una llengua mori d'avorriment. És exactament el que fem quan reduïm la riquesa de la llengua a fórmules neutres, impersonals i a paraules genèriques: “cosa”.

Tampoc es tracta de viure ancorats en el passat, sinó de caminar amb consciència. Segons algunes de les teories més emergents, el lèxic juvenil –creatiu, atrevit, líquid– no destrueix la llengua, sinó que la transforma. El repte és mantenir l'equilibri: innovar sense arrasar.

La sociolingüista Carme Junyent ens advertia que “les llengües no desapareixen perquè la gent en deixi de sa-

ber, sinó perquè la gent en deixa de fer ús”. Si ja no diem “aviram” per referir-nos al conjunt de gallines, ànecs o oques, i només parlem de “pollastre”, perdem un matís. Ens empobrim una mica.

També hi ha paraules que moren d'èxit; aquelles a les quals tothom s'emmotlla perquè esdevenen “populars” en un període de temps concret. Pensem, si no, que ha passat amb els mots “metrosexual”, “fashion” o “demasié”, ara ja desfasats, però que foren marca d'estar al dia durant una època. I després hi ha les paraules substituïdes per anglicismes que ni tan sols milloren la comprensió: diem “target” en lloc d’“objectiu”, “feedback” en lloc de “retorn”, “meeting” en lloc de “reunió”. És modern? Potser. Però també ens allunya del català com a eina completa i útil.

No obstant això, no tot són ombres. Projectes com el Paraulògic, un joc lingüístic en què cal formar el màxim nombre de paraules amb unes lletres determinades, han enganxat milers de persones, moltes d'elles joves, a descobrir paraules que ni sabien que existien. En Màrius Serra, amb els seus enigmes verbals i jocs de llengua a les xarxes i als mitjans, ens demostra que la llengua pot ser també un repte lúdic, intel·ligent i compartit. I això ens dona esperança: que els mots antics poden tenir una nova vida quan els fem jugar, pensar i somriure.

Sant Jordi ens recorda cada any el poder de la paraula escrita i dita. I potser a partir d'aquest any, a banda de llibres i roses, podríem regalar-nos una paraula en desús. Fer-la brotar de nou en una frase, en una riulla, en una estona compartida. Cada paraula que es perd és com una llavor que no arriba mai a terra. I encara som a temps de fer-la germinar.

Com ens suggereix *La gran fàbrica de les paraules*, el conte d'Agnès de Lestrade, no són els mots més cars els que commouen, sinó els que bateguen amb la veritat. Rescatar una paraula és un acte de justícia poètica. I en aquest món on tot passa tan de pressa, potser la veritable resistència esdevé quan es parla amb sentit i “estil”.

“

**No són els mots més cars
els que commouen,
sinó els que bateguen
amb la veritat.**

**Rescatar una paraula és
un acte de justícia poètica.**

**I en aquest món on
tot passa tan de pressa,
potser la veritable
resistència esdevé
quan es parla
amb sentit i “estil”**

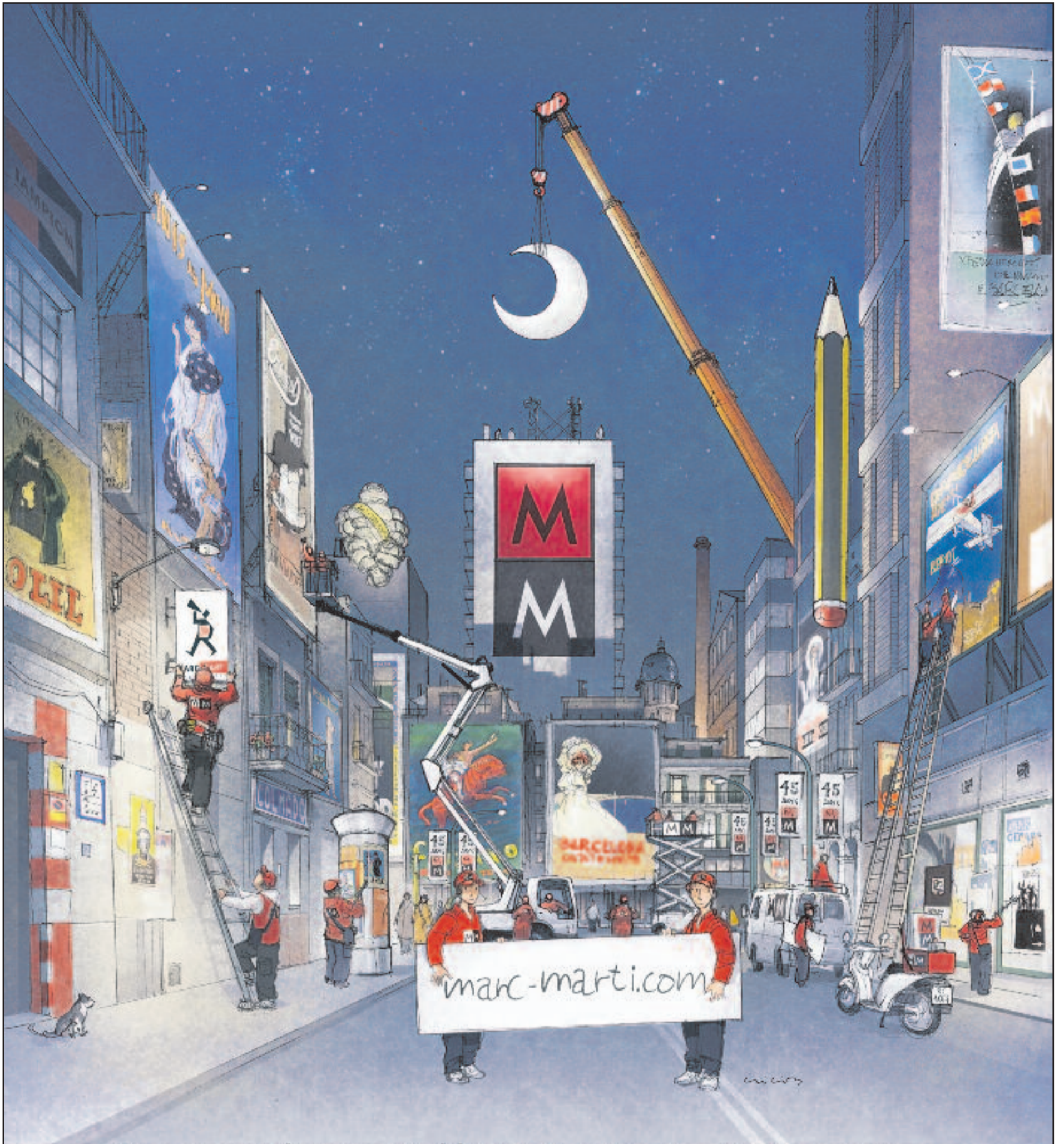
”

Flaixos

@andreuginola: Que bé estar quatre hores sense mòbil per desconnectar i poder estar quatre hores mirant si ja em tornava el 5G i la cobertura.

@sergi3939: La mare ha vingut a casa a portar-me espelmes i un encenedor per l'apagada. Pensar que tens un fill inútil de 45 anys ha de ser aterridor.

@IbonPerezTV: A Pedro Sánchez li ha tocat una pandèmia, una erupció volcànica, una gran nevada, una DANA i una apagada. No sé si és president o protagonista de Jumanji.

**Som especialistes en Publicitat Exterior, Imatge Corporativa,
Esdeveniments Esportius i Culturals, Comunicació Visual,
Decoració, Exposicions i Street Marketing.**

MARC MARTÍ

BARCELONA MADRID VALÈNCIA

IMPRESSIONEM LES TEVES IDEES

Odi | Pintades feixistes i homòfobes contra ERC

El grup local d'Esquerra Republicana de Catalunya ha denunciat a les xarxes socials unes pintades amb missatges feixistes i homòfobes a la porta de la seu del partit a finals d'abril. "No ens faran callar", asseguren des d'ERC.

Nou pas per a la millora del Samontà promesa per Quirós

» El Consorci per a la Reforma de la Granvia actuarà als barris del nord

» El Ple ratifica un moviment que l'alcalde va anunciar el desembre

GOVERN ▶ El Ple ha ratificat el canvi de nom i la modificació dels estatuts del Consorci per a la Reforma de la Granvia, tal com Quirós va anunciar que faria fa mig any. Per tant, el citat consorci es farà càrrec del pla de millora que l'alcalde vol posar en marxa als barris del nord de la ciutat, el Samontà.

Aquest canvi de nom té la voluntat d'ampliar l'àmbit d'actuació de l'esmentat organisme per contribuir en la millora urbana i social del nord de l'Hospitalet promesa per Quirós.

Segons va dir al Ple Jesús Husillos, tinent d'alcalde de Seguretat i Govern Intern, "el consorci pot ser un instrument per impulsar la transformació urbanística del Samontà".

PLA INTEGRAL I ESCEPTICISME

El govern municipal té previst un pla d'actuació integral per a la recuperació i la millora dels espais

Es volen reformar els barris del nord. A la imatge, les Planes. Foto. Línial'H

públics del nord de la ciutat, l'augment i la reforma de les zones verdes i els equipaments o la intervenció en un parc d'habitatges envellit. En l'àmbit veïnal, el consistori vol activar programes socials, educatius, culturals i econòmics.

Tanmateix, els plans municipals generen escepticisme entre les associacions de veïns del

nord de la ciutat. Així ho van explicar recentment a aquesta publicació diverses entitats veïnals del nord, que es mostren pessimistes amb els plans municipals per a aquesta zona de la ciutat i, directament, demanen a Quirós que engegui una intervenció urbanística que el mateix alcalde ja ha anunciat, ja que analitzaran si cal enderrocar edificis antics.

Creu de Sant Jordi per a Joan Saura, exregidor i líder veïnal

POLÍTICA ▶ La Generalitat ha anunciat que distingirà l'exregidor Joan Saura amb la Creu de Sant Jordi. Aquest és el colofó a una carrera política que va portar Saura dels carrers sense asfaltar de la Florida fins al Parlament i el Congrés a Madrid.

Saura va ser un dels impulsors de la històrica Associació de Veïns de la Florida l'any 1974, en plena reivindicació de millores en els Blocs Florida i altres ra-

cons del barri. D'aquí va fer el salt a la política institucional, primer al Partit Socialista Unificat de Catalunya, el PSUC, que va signar un pacte de govern amb els socialistes que va fer alcalde Juan Ignacio Pujana, i després a Iniciativa per Catalunya, que va formar un Govern tripartit amb el PSC i ERC. Entre altres, Saura va ser conseller d'Interior als governs de Pasqual Maragall i José Montilla.

Foto: Arxiu

L'Hospitalet viu amb incertesa l'apagada general

AVARIA ▶ El 28 d'abril a les 12.33 hores es va fer fosc a la ciutat i a la resta de la península Ibèrica, a conseqüència d'una apagada elèctrica general encara d'origen desconegut, que va provocar un daltabaix en el subministrament elèctric.

L'avaria també va afectar el transport i les comunicacions i va trigar hores a resoldre's i, arran d'aquesta, l'Ajuntament va instaurar un comitè d'emergència per coordinar les accions que es van prendre a la ciutat. En unes primeres declaracions a *Televi-*

sió de l'Hospitalet, l'alcalde David Quirós va recomanar calma a la ciutadania i reduir la mobilitat. L'Ajuntament va habilitar, a més, un espai al casal d'avis de Ca n'Arús per a persones que no podien tornar als seus domicilis, després del desallotjament de passatgers a l'estació de Bellvitge-Gornal.

La nit del 28 al 29 la ciutat va recuperar de manera progressiva la llum i les comunicacions i, a primera hora de dimarts, l'Ajuntament donava per finalitzat el pla d'emergència.

L'altre centenari explicat al pòdcast del Centre d'Estudis

Un moment de la presentació del pòdcast. Foto: CEL'H

HISTÒRIA ▶ De l'Hospitalet al CEL'H, amb H'. Aquest és el títol del pòdcast presentat davant del Centre d'Art Tecla Sala pel Centre d'Estudis de l'Hospitalet el 27 d'abril, a través del qual es vol fer un recorregut al llarg de la història de la ciutat, des del moment en el qual el municipi va rebre el títol de ciutat de mans del rei Alfons XIII, l'any 1925.

Amb un to crític i reivindicatiu, els programes busquen generar curiositat i interès pels fets i personatges que van fer de l'Hospitalet una ciutat com a

tal, més enllà del paper del títol signat per l'esmentat monarca.

La presentació teatralitzada va comptar amb la presència de les directores del projecte, Núria Ribas i Marta Baquedano, que també formen part del grup d'actors que posen veu als personatges que apareixen als capítols, conjuntament amb membres del grup de teatre del Centre Catòlic.

El primer capítol del pòdcast ja està disponible als canals de l'entitat a les plataformes YouTube, Spotify i iVoox.

Segueix-nos

a les xarxes socials

@linialh

**el diari
metropolità**

El mitjà que més creix

295.861
lectors metropolitans

usuaris únics de l' 01/03 al 31/03 del 2025

grup comunicació21

Des del 1956, a l'àrea metropolitana s'ha destruït el 78% de la superfície agrària. Foto: Javi Polinario/ACN

Al'àrea metropolitana de Barcelona es produeixen anualment 38.752 tones d'aliments d'origen agrícola, 3.181 tones de pesca i 4.238 unitats ramaderes, segons dades de l'AMB. Aquesta pagesia metropolitana treballa en zones agràries periurbanes com el Parc Agrari del Baix Llobregat, el Parc Natural de Collserola, la serralada de Marina i les muntanyes del Baix Llobregat, i principalment conrea aliments com la carxofa, el tomàquet, l'ordi, la patata, la vinya i les cireres. A més, s'estima que hi ha un total de 315 explotacions ramaderes.

D'entrada semblen xifres força grans, però tenint en compte que la metròpoli és la zona amb més densitat de població del país –dels 7,8 milions de persones que hi ha a Catalunya, l'àrea metropolitana n'acumula 3,3– i que tota aquesta capacitat de producció d'aliments només ocupa el 6% del territori, aviat t'adones que no surten els números.

De fet, experts com Elena Domene, investigadora de l'Institut Metròpoli, adverteixen que “la capacitat de producció d'aliments de l'àrea metropolitana és clarament insuficient per a tota la població que hi ha”, un fet que ha convertit el nostre territori “en un àmbit molt dependent del que ve de fora”, afegeix.

Davant d'aquest desequilibri entre el sector primari i el volum de població, al *Línia* hem volgut aprofundir en el sistema agroalimentari metropolità. Quanta gent pot sustentar la nostra pagesia? D'on provenen exactament els aliments que comprem als supermercats i com és de sostenible ecològicament el model actual en un context en què estem batallant activament per mitigar les conseqüències del canvi climàtic?

A continuació analitzem la situació actual i les perspectives de futur de la mà de diferents experts en la matèria.

UNA METRÒPOLI SENSE CAMPS

El fet que la metròpoli gairebé no tingui camps de conreu no és cap novetat. Segons les dades de la plataforma Barcelona Agrària, de la Diputació de Barcelona i l'AMB, al conjunt metropolità s'ha destruït, des del 1956, el 78% de la superfície agrària per donar resposta al creixement de les ciutats, passant de 24.600 hectàrees aleshores a 5.400 el 2009.

Tant és així que, per exemple, en municipis com Sant Adrià de Besòs l'asfalt ara ocupa fins al 99,77% del territori, un tret comú en indrets com Sant Andreu de la Barca (99%), Santa Coloma de Gramenet i Barcelona (98%), Badalona (97%), Badia del Vallès (96%), l'Hospitalet i Esplugues de Llobregat (95%), Montgat (91%) i Ripollet (90%).

Tal com explica Domene, aquest fenomen es deu “al creixement de la ciutat de Barcelona i dels seus voltants”, els quals “van

Com s'alimenta la metròpoli?

Menjar és una funció essencial i és la base de la nostra supervivència com a espècie. És per això que, si una societat no té sobirania alimentària, serà especialment vulnerable davant les crisis. Quina és la situació de zones com la metròpoli? El nostre sector agrari pot sustentar la població metropolitana?

construir pisos i infraestructures viàries als terrenys i a les zones més planes on també s'hagués pogut conrear”, afegeix la investigadora. Així, en els últims 50 anys, a la metròpoli “el sector urbà ha passat per sobre de l'agrícola”, afirma, un fet que, entre altres conseqüències, ha provocat que l'àrea metropolitana només pugui produir una part molt petita dels aliments que consumeix la seva població. D'aquesta manera, Domene recalca que, en el

cas metropolità, això fa que quan parlem de productes de proximitat que comprem en el nostre dia a dia “moltes vegades es faci referència directament als que venen de la resta de Catalunya”.

EL MENJAR, UN BÉ DE CONSUM

Malgrat aquesta manca de producció agrícola, la metròpoli no pateix escassetat d'aliments. En tot cas, sembla més aviat el contrari. Qualsevol persona de Barcelona, Badalona o l'Hospitalet

pot anar al supermercat quan vulgui i no només hi trobarà una gran abundància de productes, sinó que podrà comprar-hi fruites i verdures que difícilment es podran produir mai a Catalunya, com els mangos o les papaies.

Domene puntualitza que aquest sistema és possible per un model alimentari globalitzat basat “en el transport i el moviment de l'alimentació arreu del món”, el qual “implica l'ús de combustibles fòssils i un elevat cost en-

ergètic”. Estudis publicats per revistes científiques líders en el sector, com *Nature Food*, per exemple, estimen que fins a un terç de les emissions de gasos d'efecte hivernacle d'origen humà provenen d'aquest sistema alimentari mundial.

L'impacte ecològic és tan important que Ana Moragues, promotora de l'Observatori per a l'Acció i la Recerca en Alimentació de la UB, adverteix que “si no es canvia l'estructura del sis-

Cuidar la pagesia

● Les administracions públiques cada cop són més conscients de la importància de transformar l'actual sistema alimentari cap a un model més sostenible, basat en el producte ecològic, local i de proximitat. Tant és així que, en els darrers anys, a escala municipal i metropolitana s'ha donat llum verda a un reguitzell de projectes i aliances amb el sector de la pagesia per abordar el problema.

Si bé és cert que s'estan fent els primers passos al respecte i que ja s'han establert una sèrie de reptes

aspectes com la manca d'inversions estables i continuades en el sector per poder oferir unes "condicions de feina més dignes als treballadors".

A banda d'aquestes qüestions en matèria laboral, Faura recalca que encara esperen que l'administració els ajudi amb problemàtiques que afecten directament les seves collites, com ara l'excés de sediments a les rieres de Sant Climent i dels Canyars. "Amb l'excés de pluges, no podem treure bé l'aigua i els camps s'inunden. Fa 10 anys que esperem que les netegin en profunditat, però

"El que nosaltres necessitem no són ajudes puntuals, sinó condicions favorables per poder treballar amb seguretat a llarg termini i sense haver de patir"

en el marc del Compromís Metropolità 2030 –el qual es proposa que el 60% de la dieta de la població de la regió metropolitana sigui de proximitat–, també cal destacar que hi ha veus del sector agrari que reclamen unes "línies de treball bàsiques per a un futur més proper", tal com apunta Carles Faura, president de la Cooperativa Agrícola de Viladecans.

"És veritat que a poc a poc tenim millores en l'àmbit informàtic i avenços tecnològics que ens ajuden, però ens trobem molts bastons a les rodes perquè els productors i les empreses puguem tirar endavant els negocis", relata Faura. En concret, el president d'aquesta cooperativa fa referència a

sempre ho acabem fent nosaltres com podem", critica Faura. En aquest sentit, doncs, veus de la pagesia com ell volen que es faci tot el que "s'ha anat endarrerint" i que, conseqüentment, ha afectat directament el funcionament dels camps, els guanys de les collites o, fins i tot, el relleu generacional de molts d'aquests productors que lluiten dia a dia.

"Totes les empreses han de ser econòmicament viables per sobreviure, però el que nosaltres necessitem no són ajudes puntuals i perquè sí, sinó condicions favorables per poder treballar amb seguretat a llarg termini i sense haver de patir", conclou Faura.

tema alimentari actual, serà impossible assolir els reptes per mitigar l'augment de les temperatures globals".

A més, Moragues continua dient que aquest impacte ecològic s'està agreujant amb el pas del temps, no només perquè "cada vegada hi ha més gent al món", sinó perquè "les nostres formes de consumir tenen un impacte molt més elevat en el medi ambient". En concret, l'experta es refereix a l'expansió d'una dieta típica d'Occident en la qual abunda la carn vermella –que genera gran part de les emissions a causa del model de ramaderia intensiva–, així com a l'increment del consum d'ultraprocessats.

Finalment, Domene també apunta que a la metròpoli es prioritzen les importacions per sobre del producte de proximitat. Si bé és cert que, en part, això és així per la manca d'alternatives al territori, per a Domene el problema rau en el fet que avui dia "l'alimentació s'ha convertit en un bé de consum controlat pel mercat, on guanyen els preus més competitius". "Si el tomàquet que s'ha produït a Catalunya costa 3 euros i el que ve d'Holanda en val 2, les botigues acabaran venent el més barat", sentència.

ELS FUTURS POSSIBLES

Tenint en compte que l'àrea metropolitana és un territori amb una gran capacitat de consum, però amb molt poca producció d'aliments, les administracions públiques ja han començat a assumir responsabilitats per caminar cap a un model més sostenible. L'any 2023, per exemple, es va crear l'Oficina Conjunta d'Alimentació Sostenible, un òrgan constituït per la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i el Pla Estratègic Metropolità que treballa per promocionar la producció sostenible, afavorir els canals de comercialització que facin valdre la venda de productes locals i crear campanyes de sensibilització per canviar els hàbits alimentaris de la població.

Lidón Martrat, coordinadora del projecte, insisteix que, per dur a terme aquests canvis, l'Oficina s'ha dedicat a propiciar sinergies entre les diferents administracions i entitats per assessorar-les i impulsar projectes conjunts que puguin transformar el sistema. Durant el seu primer any, per exemple, va promoure proves pilot de projectes d'agermanament entre la pagesia metropolitana i la restauració, en els quals es van establir relacions co-

Estudis publicats per revistes científiques líders en el sector estimen que fins a un terç de les emissions de gasos d'efecte hivernacle provenen del sistema alimentari

"L'alimentació s'ha convertit en un bé de consum controlat pel mercat, on guanyen els preus més competitius"; remarca la investigadora Elena Domene

merciars directes entre restaurants i pagesos per assegurar la compra de productes ecològics i la promoció del sector agrícola de proximitat.

Una iniciativa que Martrat explica que també s'està duent a terme en l'àmbit educatiu. "Ara mateix, en més d'una vintena de centres de la regió metropolitana, les empreses gestores del menjar escolar s'han agermanat durant un temps amb un pagès per comprar el seu producte directament", relata la coordinadora, afegint que, paral·lelament, des d'aquest mateix sector agrari també es fa "un treball educatiu amb els nens perquè entenguin tot el que hi ha darrere dels productes".

A banda d'aquesta Oficina, també hi ha entitats agràries d'arreu de la regió metropolitana que treballen en iniciatives per promocionar el producte local. Destaquen propostes com els Restaurants Sabors de l'Horta del Parc Agrari del Baix Llobregat, que donen a conèixer tant el potencial gastronòmic dels aliments produïts al Parc Agrari com els restaurants de la comarca que a les seves cartes ofereixen plats amb varietats locals, de temporada i de proximitat comprats directament al territori.

Per la seva banda, el Consorci del Parc de l'Espai d'Interès Natural de Gallecs, a Mollet del Vallès, també ha impulsat el Projecte Agroecològic de Gallecs, que consta d'un seguit d'accions per conservar la biodiversitat agrícola de la zona.

Val la pena esmentar, per exemple, que s'hi estan conreant fins a 40 varietats locals i tradicionals que havien anat a menys amb el temps. O, fins i tot, les seves aliances amb obradors de la zona per elaborar melmelades, cremes, conserves i llegums cuïts a partir dels excedents agraris i, així, lluitar contra el malbaratament alimentari.

Amb tot, doncs, si bé és cert que la metròpoli encara té per endavant un llarg camí per recórrer en aquest àmbit, també ho és que l'agenda política i l'entorn rural d'avui dia estan disposats a transformar el sistema. Queda molta feina per fer, evidentment, però sembla que els esforços que ja es comencen a poder palpar amb les mans van en la bona direcció.

Un reportatge de **Laura Santos**

Quirós es recolza en el Govern per impulsar projectes clau

POLÍTICA ▶ En l'últim mes s'ha produït un mini desembarcament de consellers de la Generalitat a l'Hospitalet. En concret, han visitat la ciutat durant l'abril el responsable d'Empresa, Miquel Sàmper; la consellera de Cultura, Sònia Hernández, i la de Drets Socials, Mònica Martínez. I és que ser del mateix color polític (PSC) hi ajuda molt.

Totes tres visites van estar enfocades a projectes clau per a la ciutat. La primera d'aquestes, l'11 d'abril, va ser la del conseller Sàmper, que Quirós va aprofitar per demanar l'acompanyament del Govern en projectes com el BioClúster, estretament vinculat al polèmic Pla Director Urbanístic (PDU) Biopol-Granvia, que ja ha estat aprovat tot i que els opositors l'han tornat a portar als tribunals, tal com van fer amb l'anterior PDU.

En aquest sentit, Quirós va traslladar a Sàmper la necessitat que la Generalitat entengui la "singularitat" de la ciutat. El conseller, al seu torn, va destacar l'aposta hospitalenca pel sector biomèdic. "Això ens indica que la ciutat té molt clar cap a on vol anar", va destacar el conseller d'Empresa.

Quirós també va aprofitar la

El conseller Sàmper (esquerra) parlant amb Quirós (dreta). Foto: Ajuntament

trobrada amb Sàmper per fer-li cinc cèntims sobre el projecte estrella del seu mandat, la regeneració dels barris del nord de la ciutat, el Samontà, una iniciativa que ha estat rebuda amb fredor per les associacions veïnals i que, segons va dir l'alcalde, "va més enllà de la planificació urbanística".

En concret, Quirós sempre explica que la reforma del Samontà té també un vessant social i econòmic. I pocs dies després de la visita de Sàmper, el 16 d'abril la consellera de Drets Socials, Mònica Martínez, es reunia amb Quirós al consistori per tractar, entre altres, sobre la regeneració del Samontà. La intenció del govern local, segons va dir l'alcalde a la consellera, és

desenvolupar polítiques socials "en una de les zones amb més complexitat de la ciutat" de la mà de la Generalitat.

Per la seva banda, la consellera Martínez va agafar el guant i va expressar la necessitat d'estar "a prop de les persones i dels municipis" a l'hora d'impulsar millores i respondre "de forma transversal" als grans reptes com a societat.

EL DISTRICTE CULTURAL

Un dia abans, el 15 d'abril, visitava l'Ajuntament la consellera de Cultura, Sònia Hernández, que va visitar el Centre Cultural Tecla Sala, un dels epicentres del Districte Cultural, el gran projecte que vol erigir l'Hospitalet en un nou Brooklyn.

Les Festes de Primavera atrauen 33.000 persones

TRADICIÓ ▶ Com cada any, la ciutat va bullir d'activitat amb les Festes de Primavera, que durant quatre dies, del 24 al 27 d'abril, van fer de l'Hospitalet una ciutat alegre i plena de gent pel carrer. Ho testimonien les imatges de la Rambla Marina i de la Rambla Just Oliveras, plenes a vessar de persones que, aprofitant el bon temps -malgrat els xàfec, que no van igualar la festa- van sortir al carrer a gaudir de les nombroses activitats.

Des del consistori informen que les Festes de Primavera d'enguany van aplegar 33.000 persones, en una edició marcada pel centenari de l'atorgament del títol de ciutat.

Destaca per sobre de tot l'èxit dels concerts, que van atreu-

re més de 16.000 persones, tot i que els ruixats van obligar a suspendre els concerts de dissabte 26 a la nit i dues activitats diumenge a la tarda.

A la Farga, per la seva banda, van assistir prop de 1.000 persones en un record especial a la dècada dels 90 amb *La noche de oro del pop español*, per la qual van passar noms com Rafa Sánchez de la Unión, Amistades Peligrosas, Cómplices, Javier Ojeda de Danza Invisible i Raul Orellana, DJ d'Estudio 54.

A més, la jornada de portes obertes a l'edifici de l'Ajuntament van atreure 300 visitants, que van poder descobrir l'interior de l'immoble amb una visita teatralitzada en el marc del centenari del títol de ciutat.

La Rambla Marina va bullir d'activitat. Foto: Ajuntament

L'E

L'ESTRANGER

ASSOCIACIÓ CULTURAL

CARRER DE L'OLIVERA 55

POBLE-SEC

WWW.LESTRANGERBCN.COM

L'AMOR ÉS ANALÒGIC

Ram de les Històries

Al Ram de les Històries, un dels grups del Ram de l'Aigua, la nova associació LGTBIQ+ de Barcelona, hi ha club de lectura, projeccions de pel·lícules, tallers de dansa, col·loquis...

Apunta-t'hi ja!

ramdelaigua.org
 [@ramdelaigua](https://www.instagram.com/ramdelaigua)

Els Bombers reivindiquen la seva feina durant mig segle

ANIVERSARI ▶ Amb la recent inauguració a l'edifici de L'Harmonia de les exposicions 'Bombers, 40 anys' i 'Cara B' per l'alcalde, David Quirós, ha arrencat la commemoració del 50è aniversari de la creació del Parc de Bombers de l'Hospitalet.

La primera de les exposicions explica la història de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, el seu funcionament actual i els reptes de futur del cos de bombers, mentre que la segona és una exposició fotogràfica amb la qual es vol conscienciar i fer reflexionar a la ciutadania sobre els riscos, el valor i les dificultats que té la feina dels bombers.

Extinció del foc d'un autobús, a la plaça d'Europa. Foto: Bombers de LH

MEMÒRIA HISTÒRICA

Per commemorar el mig segle de vida, el parc de bombers hospitalenc també té previst oferir aquesta primavera dues xerrades obertes al públic a l'edifici de L'Harmonia. La primera, que anirà a càrrec del bomber i historiador Marc Ferrer, tractarà

sobre com es va desmantellar el parc amb la instauració de la dictadura franquista, després de la guerra civil.

El treball de Ferrer, que compta amb el suport del Memorial Democràtic, s'ha centrat a investigar la biografia de tots els

bombers catalans que van haver d'anar al front de guerra. Una segona xerrada l'oferirà el Servei de Prevenció dels Bombers de la Generalitat i se centrarà a proporcionar consells de seguretat a la llar, per prevenir incendis i saber com actuar en cas de patir-ne un.

El nou propietari de la Farga afirma que ja no hi ha soroll

MOLÈSTIES ▶ El centre comercial La Farga ha canviat de propietaris. Es tracta d'Inversiones y Promociones GL 2023, empresa del grup López Real Inversiones, la societat de l'empresari José Luis López Fernández, popularment conegut com 'el turroneo' per la relació familiar amb el negoci de la venda de torrons.

Els nous propietaris asseguren que han solucionat els problemes de soroll, segons avança LH Digital, que molestaven els

veïns, després de l'aplicació de mesures correctores i una nova avaluació que ha confirmat que la instal·lació compleix la normativa vigent.

A més de les correccions acústiques, des del centre comercial asseguren que han instal·lat vegetació a les terrasses per esmorteir el soroll que emet la superfície, han establert un control horari a l'espai exterior i han procedit a l'apagada nocturna de rètols i vinils.

Exterior del centre comercial a l'avinguda Isabel la Catòlica. Foto: Línia L'H

Cru Roja

UCRAÏNA ENS NECESSITA

COL-LABORA-RI

www.cruzroja.es

BIZUM al **33512**

900 104 971

Envia **SMS** amb la paraula **UCRANIA** al **38088** i dona **3€***

TRANSFORMA LA TEVA APORTACIÓ

5€ Manta (individual)

3€ Set cuina (5 persones)

20€ Tendals plàstics 4 x 6 metres

* L'import íntegre (3€ IVA ínc.) del missatge es destinarà a Cru Roja Espanyola. (Movistar, Vodafone, Orange, Yoigo, Euskaltel). Attn: client 900 104 971 donativos@cruzroja.es. Pol. Prot. dades www.cruzroja.es Imatge: Makaym Trebukhov / Ukrainian Red Cross Society

Santa Eulàlia

línial'H.cat

Maig 2025

Solidaritat | L'alcalde Quirós corre la milla urbana

L'alcalde David Quirós va ser un dels 800 corredors de la 33a Milla Urbana de Santa Eulàlia, una cursa solidària amb el Banc d'Aliments de la Creu Roja local i l'Hospital Sant Joan de Déu, organitzada per l'Agrupació Esportiva Santa Eulàlia.

Joves i grans fan pinya amb el teatre per espantar la solitud

SUPPORT ▶ Connectar generacions i promoure la salut emocional amb el teatre. Aquests són els objectius del projecte 'Art Salut Intergeneracional', una iniciativa de l'associació santeulalienc Plaüdit Teatre, que el mes d'abril va organitzar una trobada a Barcelona per reivindicar el dret a la cultura de la gent gran i combatre la soledat no desitjada.

La iniciativa es va posar en marxa el 2018, explica a *Línia L'H* Maribel Pozo, responsable de comunicació de l'entitat instal·lada al barri des de fa dècades. 800 alumnes i 300 persones grans dels centres d'atenció primària de l'Hospitalet i també de Barcelona han participat en aquesta experiència teatral. En total, més de mil persones del barri, la ciutat i altres municipis de l'àrea metropolitana, remarca Pozo, que valora positivament l'experiència "transformadora".

Alumnes de l'IES J. Botey i pacients del CAP Amadeu Torner. Foto: Plaüdit

TEATRE PER NO SENTIR-SE SOL "A partir de converses amb infermeres dels ambulatoris, ens vam adonar que moltes persones grans patien una situació de soledat no desitjada, agreujada amb la pandèmia", rememora Pozo. La responsable de comunicació afegeix que amb la pràctica del teatre comunitari van voler donar resposta a una necessitat social, com ho fan amb altres iniciatives des de fa 25 anys.

"Vam barrejar els alumnes amb la gent gran dels ambulatoris amb uns primers tallers de teatre al CAP del Gornal", continua Pozo, que ratifica amb humor que va anar "tan bé que els talleristes de més edat entraven amb crosses i sortien sense". El projecte va reeixir i ja en són nou els que estan en marxa per combatre una de les pandèmies més esteses del segle XXI en el món occidental.

Moment de la trobada de les diferents entitats veïnals. Foto: Som Santa Eulàlia

El barri acull una trobada del moviment veïnal alternatiu

ASSOCIACIONISME ▶ El barri acollia el mes d'abril una trobada entre els representants d'algunes de les diferents associacions veïnals de la ciutat. En concret, van ser cinc les entitats representades a la reunió, organitzada per l'AV Som Santa Eulàlia amb la idea de compartir iniciatives i continuar renovant el moviment veïnal de la ciutat "amb més dones, noves idees, noves pràctiques i ganes de construir juntes".

Durant la trobada, en la qual van participar l'AVIV La Florida, l'AVIB de Bellvitge i les associacions de veïns i veïnes dels barris de Collblanc, la Torrassa i Can Serra, es va aprofitar per donar la benvinguda a la nova junta directiva de l'Associació de Veïns de Can Serra, que ha estat renovada recentment i que també va estar present a la reunió de les entitats que fa anys que impulsen un moviment veïnal alternatiu.

Agricultura | Una granja d'ous ecològics al Parc Agrari

La cooperativa La Granja del Tillo, guardonada amb els premis Rosita de La Col·lectiva, l'ateneu cooperatiu, ha començat a treballar un camp propi al Parc Agrari del Baix Llobregat. Aquesta col·labora amb l'associació cultural romaní local.

Bellvitge | El Gornal

Els professionals de l'hospital escriuen un conte col·lectiu

CULTURA ▶ Sempre hi ha una primera vegada és el títol del conte escrit de manera conjunta per professionals sanitaris de l'Hospital Universitari de Bellvitge, que tracta sobre l'experiència d'una persona que és atesa per primer cop a l'hospital.

El llibre va ser presentat pels autors i les autores el 23 d'abril, en el marc de la diada de Sant Jordi i s'han imprès un total de 2.500 exemplars del conte, que es van distribuir entre els pacients ingressats i els treballadors del centre sanitari.

QUARTA EDICIÓ

Es tracta d'una iniciativa col·lectiva que arriba a la seva quarta edició i que aquest cop ho fa en forma d'un relat de les oportunitats i l'impacte vital, fins i tot insospitat, que té sobre una pacient el primer contacte amb l'Hospital de Bellvitge per abordar una dolorosa patologia.

L'obra també ha comptat amb una versió en àudio, que va

El 23 d'abril, els pacients van rebre un exemplar del conte i una rosa. Foto: HUB

ser enregistrada el mateix dia 23, durant la presentació oficial del conte, jornada durant la qual també es van repartir les tradicionals roses entre tots els pacients.

La celebració de Sant Jordi a l'Hospital de Bellvitge també va incloure, un dia abans, la xerra-

da i presentació del llibre *De la foscor a la llum*, a través del qual l'autora, Montserrat Loba, recorda la seva experiència a l'hospital de Bellvitge com a pacient d'un càncer de pàncrees, del qual es va recuperar gràcies a la tasca dels metges i el personal sanitari.

Cartell promocional del Dia de la Visibilitat Lèsbica. Foto: CCOO

El moviment lesbofeminista alça la veu al Centre Cultural

ORGULL ▶ El Centre Cultural Bellvitge-Gornal es va omplir de veus, orgull i lluita amb un concert de la Coral L per celebrar el Dia de la Visibilitat Lèsbica, el 26 d'abril.

Segons les organitzadores de l'esdeveniment, aquest no va ser només un recital, sinó "un crit col·lectiu ple de música, missatge i bon rotllo". Amb l'acte, van voler visibilitzar la diversitat sexual i representar una denúncia de la lesbofòbia "amb art, a través de lletres que donen veu a les demandes del col·lectiu lèsbic i

LGBTBIQ+, especialment relacionades amb la generalització i l'abús d'estereotips en el conjunt de la societat", detallen. També van voler posar sobre la taula "la violència i la discriminació exercides sobre la dissidència de qui expressa o vol expressar lliurement el seu amor o atracció sexual cap a persones del mateix gènere", afegeixen.

El concert va incloure des de versions lesbofeministes de clàssics fins a himnes fets "per dones que estimen dones", conclouen.

De les aules a la porta de les cases

» El col·lectiu Docents 089 posa el cos pel dret a l'habitatge en desnonaments que afecten alumnes
» Denuncien l'impacte de la crisi residencial en l'educació i presentaran una moció als consells escolars

Roger Jiménez
LA FLORIDA

El 10 d'abril, la pressió veïnal aconseguia aturar de manera temporal un nou desnonament a la Florida. La notícia no seria tal si no fos perquè aquest cop, davant de la porta del bloc on viu la família amb menors afectada, hi havia mestres i professors. Un fet sense precedents al barri i la ciutat. “Amb la força social que tenim com a docents les mirades dels agents policials han estat diferents”, opina la mestra de primària Nerea Garcia.

“Sense dret a l'habitatge no hi ha dret a l'educació, són dos drets fonamentals que no es poden separar”, assegura Garcia a *Línia L'H*, al mateix temps que alerta que no poden garantir

una educació de qualitat si les famílies dels alumnes no tenen un sostre digne o un espai segur on viure. De fet, aquest és el lema de Docents pel dret a l'habitatge digne, la xarxa de la qual forma part Docents 089, presentada a la ciutat fa poc. Segons Garcia i la resta de membres del nou col·lectiu, aquest dret és vulnerat cada setmana amb desenes de desnonaments i l'augment d'infrahabitatges al municipi.

ANGOIXA I NERVIS

“La crisi residencial té un impacte brutal a les escoles i els instituts”, denuncia Garcia. La mestra remarca que hi ha famílies que viuen en locals o amuntegades en habitacions en pisos compartits i, en conseqüència, els infants i els adolescents “no descansen bé i no tenen un espai per estudiar, a més de viure amb an-

El col·lectiu Docents 089 fa front als desnonaments a la ciutat. Foto cedida

goixa i nervis la incertesa de no saber si tindran una casa on viure”. “De fet, hi ha hagut casos d'infants que han dormit una nit al carrer”, afegeix Garcia, que creu que quan hi ha un desnonament hi ha un desarrelament, “ja que les famílies es veuen obligades a anar a viure a llocs

allunyats de l'escola i, de vegades, acaben canviant els fills de centre, amb el que això suposa”.

Perquè els centres educatius sàpiguen com actuar de manera preventiva, el col·lectiu Docents 089 -en clara referència al prefix de la ciutat- ha impulsat un protocol conjunt amb altres en-

titats i una moció perquè s'hi adhereixen els centres de la ciutat. Amb aquesta, reclamen un compromís per a la instauració d'un espai escolar segur, així com la creació d'una xarxa solidària entre els centres. Perquè tenen la convicció que sense dret a l'habitatge no hi ha dret a l'educació.

Història | Celebren els 90 anys del Pont d'en Jordà

Diverses entitats del barri van celebrar el mes passat el 90è aniversari del Pont d'en Jordà. En un acte reivindicatiu, els presents van demanar al consistori que tingui cura de la passera, que uneix la Torrassa amb Santa Eulàlia.

Collblanc | La Torrassa

Una parella de germans visionària

» Presenten un llibre sobre l'arquitecte hospitalenc Antoni Puig Gairalt basat en el seu dietari personal
» Ell i el seu germà Ramon, arquitecte municipal a inicis del segle XX, van ser decisius a la història local

Francisco J. Rodríguez
COLLBLANC/LA TORRASSA

En ple debat per l'ampliació de l'aeroport del Prat, no és pas sobrer mirar al passat per constatar que l'aeròdrom català sempre ha suscitat polèmica al país. Perquè poca gent sap que un arquitecte hospitalenc, Antoni Puig Gairalt, va topar-se amb un atzucac polític que va engegar en orris un projecte seu per fer l'aeroport a Viladecans, per sobre de l'actual C-31, en uns terrenys “més fermes” que no s'inundaven tant com els del Prat, on finalment es va construir. Ho explica Marta Cervelló, neboda-neta de Puig Gairalt que acaba de publicar un llibre sobre la seva figura.

Antoni Puig Gairalt. Arquitecte i humanista (1888-1935) és el fruit d'una troballa familiar de valor incalculable. Es tracta del

dietari íntim d'Antoni Puig Gairalt, que estava amagat en una caixa forta heretada. Cervelló, arquitecta i escultora, ha transcrit i contextualitzat un document que posa llum sobre aspectes de la vida de l'arquitecte hospitalenc que fins ara s'han tractat de perfil. “El dietari completa la seva figura”, explica l'autora a *Línia L'H*.

“UNA CIUTAT DEL FUTUR”

Ara bé, aquesta obra, que es va presentar a finals de l'abril a la biblioteca Josep Janés, pretén retre un homenatge també a Ramon Puig Gairalt, germà d'Antoni i arquitecte municipal de la ciutat entre 1915 i 1937. “És el primer que va mirar el mapa de l'Hospitalet de manera diferent”, destaca Cervelló. “Va plantejar una ciutat del futur”, afegeix.

I és que Ramon va ser l'artífex, entre altres, dels habitatges de passadís que proliferen a Collblanc i la Torrassa, l'exemple

El llibre es va presentar a la Josep Janés. Foto: X (@jaumegraells)

d'una sensibilitat pel benestar de les classes treballadores que anava estenent-se aleshores per Europa. “Ells pensaven que la vida no era només menjar, dormir i treballar”, reivindica Cervelló, que remarca el vessant “humanista” dels dos germans.

A més, Ramon va presentar un “visionari” projecte per allargar la Gran Via barcelonina cap

a l'Hospitalet, en plena transformació social i econòmica de l'aleshores incipient metròpoli, amb unes il·lustracions que plantejaven una avinguda que res hauria hagut d'envejar als grans bulevards europeus.

Al seu torn, Antoni va plantejar fer una ciutat de repòs als terrenys on ara hi ha l'aeroport del Prat, és a dir, per sota de la

carretera C-31, el perllongament natural de la Gran Via. “Ramon Puig Gairalt, segurament amb la intervenció del seu germà Antoni, va plantejar la necessitat de lligar-se amb Barcelona”, destaca.

Per altra banda, Cervelló explica al llibre que Antoni va dirigir la reforma de la casa del músic Pau Casals al Vendrell i és autor de l'edifici de la fàbrica de perfums Myrurgia, a Barcelona.

La publicació del llibre coincideix, a més, amb la celebració del centenari de l'atorgament del títol de ciutat a l'Hospitalet el 1925, una efemèride que ha aixecat polseguera al municipi, però que per a Cervelló és “molt important”. “És interessant recordar que va ser en aquells anys que es va planificar la ciutat en la seva totalitat”, argumenta Cervelló, que veu rellevant que l'Hospitalet rebés aleshores el títol de ciutat “i no passés a ser un barri més de Barcelona”.

La idea més important en publicitat és innovar; generar una picor i després oferir una loció calmant

(Don Draper, Mad Men, temporada 2, capítol 3)

Don Draper no existeix. És un personatge de ficció d'una de les millors sèries de televisió. Però el que presentem avui sí que existeix. Per innovació entenem la introducció de noves maneres de dissenyar, produir o vendre béns o serveis. Bàsicament significa crear un canvi positiu en l'estat de coses existent o, en relació amb el significat literal de la paraula, alterar l'ordre de les coses establertes per fer coses noves. Una nova agència de publicitat és innovar? Sí, perquè som la primera agència de publicitat metropolitana de proximitat, orientada només al petit comerç. Perquè volem impulsar les vendes dels seus singulars negocis. Exportar el talent creatiu al món local. Acompanyar-los en la digitalització de les seves botigues. Introduir-hi de manera pràctica i ètica la Intel·ligència Artificial. I fer-ho amb l'impuls del català com una eina per vendre més i millor. **Neix Barcelona Difusió.**

Fins al 17 d'agost, un autobús recorre Barcelona per portar a l'òpera un miler d'espectadors. La iniciativa es diu Bus de l'Òpera i està impulsada per la companyia NovAria, amb el suport de l'Institut de Cultura.

L'espectacle que trenca estigmes

TEATRE ● L'Àngela Barriuso viu al barri de Torre Baró des del juny del 2023, una zona perifèrica de la ciutat de Barcelona que, més enllà de la força mediàtica dels darrers mesos de la pel·lícula *El 47*, sovint queda oblidada. "Vaig mudar-m'hi per la gentrificació del meu barri original, Sant Andreu", relata.

Avui dia, encara recorda una frase que li van dir els amics quan va anar a viure a Torre Baró: "Si estàs bé al pis...". Un cop instal·lada, ella va "recórrer totes les entitats i fer tot el que podia, perquè aquest barri és viu i té una gent que s'ho val". Torre Baró era la seva nova casa i tocava arrelar-hi.

HOMENATJAR EL BARRI

Després de dos anys, el passat 29 de març va estrenar, al Centre Cívic Zona Nord i amb els seus companys d'escena i veïns, l'obra de teatre *Bienvenidos a*

Barcelona a 15 minutos, que recull la memòria dels barris de Torre Baró, Vallbona i Ciutat Meridiana de les dècades dels anys seixanta als noranta. L'objectiu era "recórrer la història del barri" i fer-li un homenatge.

"AIXÒ TAMBÉ ÉS BARCELONA"

Tot plegat és un projecte de teatre comunitari impulsat el març del 2023 pel Centre Cívic Zona Nord i l'associació Sisme Creatiu, i que compta amb la direcció d'Anna López i Filipa Teixeira.

L'Àngela, apassionada del teatre des de petita, destaca que l'experiència ha estat molt enriquidora, especialment per als veïns que mai havien fet teatre i que ara han tingut l'oportunitat de denunciar a l'escenari problemàtiques actuals, com la precarietat del transport públic i la falta d'ascensors. "Tenim la necessitat de dir que això també és Barcelona", afirma.

Cornellà aposta pel flamenc de diferents disciplines

MOSTRA ● Entre el 3 i el 25 de maig, Cornellà acull la 41a edició del Festival d'Art Flamenc de Catalunya, una cita indispensable per als amants del gènere. La mostra, un any més, fa una aposta multidisciplinària, ja que presenta actuacions de cant i de dansa tradicional, però també ofereix una classe magistral, actuacions al carrer i conferències, i programa artistes emergents.

"Apostem per artistes veterans i novells", diu Juan Antonio Ruiz, de la Coordinadora d'Entitats Flamenques i Andalusos de Cornellà –l'organitzadora del festival.

El festival programa actuacions de cant i ball d'artistes consolidats, però també d'emergents

Tot i la innovació, la mostra d'enguany convida artistes de renom de l'escena com el *cantaor* Arcàngel o la *bailaora* Pastora Galván (17 de maig a l'Auditori de Cornellà), en els quals s'han emmirallat els amants del flamenc de les penyes andalusos de la ciutat, amb qui va començar el festival.

ARTISTES LOCALS

Entre la programació, destaca la presència de dos artistes de la zona. Es tracta del concert del 16 de maig a les 20h a l'Auditori de Sant Ildefons. Són el guitarrista cornellanenc Juan Gómez 'Chicuelo' i el *cantaor* Iván Alcalá, de Sant Boi, que actuen juntament amb la *cantaora* Rocío Crespiello, provinent de Granada.

La llibreria inclusiva que s'ha salvat gràcies al barri

Foto: La Prole

LLIBRES ● La llibreria La Prole, del barri de Sant Antoni de Barcelona, comença una nova etapa. Durant sis anys, la seva fundadora, Ana Navío, ha dirigit aquesta llibreria LGTBIQA+ i ara ha decidit traspasar-la. La notícia va tenir impacte al barri, que va reaccionar demanant que no tanqués.

Llavors, Navío va parlar amb un amic seu xilè vinculat al món editorial que li va recomanar apostar per una gestió compartida. Així, la libretera va decidir convertir el negoci en un espai comunitari per a entitats, a més de continuar sent una botiga de llibres.

EL NOU EQUIP

Salvem La Prole és el nom del grup que ara liderarà la llibreria. Després d'haver impulsat una campanya de mecenatge per garantir-ne el traspàs i arrencar el projecte, ara agafarà les regnes de l'espai. Tots ells tenen vincles amb el món editorial i artístic.

Un dels membres és en Sergi Dahdouh. És veí del barri i tenia clar que La Prole s'havia de salvar. "Que hi hagi un lloc com aquest on parlar de llibres LGTBIQA+ a Sant Antoni és molt important", remarca.

Un fragment de l'espectacle. Foto cedida

Crear una coral de dones per integrar-te a Sant Just Desvern quan ets de Suècia

CANT ● L'estiu del 2023, després de traslladar-se d'Estocolm a Sant Just Desvern, la cantant i professora de cant Anna Hultén va fundar, a l'Ateneu del municipi, la coral Sant Just Pop, formada només per dones. Ho va fer perquè volia crear una iniciativa musical per integrar-se al poble.

FER COMUNITAT

Hultén assegura que el boca-orella i els contactes locals del seu marit santjustenc han estat clau per fer créixer aquest grup, que, alhora, és una eina d'integració. Per exemple, ella explica que una de les participants, també sueca, ha après català gràcies a la coral.

Ara bé, les ganes d'Hultén d'unir comunitat i música no s'acaben pas a Sant Just. El setembre del 2024, la cantant va impulsar una segona coral: la Barcelona Scandinavian Choir, establerta al Centre Cívic Tomasa Cuevas (les Corts).

DONAR-SE A CONÈIXER AL BARRI

Les sessions d'aquesta segona coral són en anglès i apleguen cantaires estrangers afincats a Barcelona. "No vull fer una coral només amb *expats*, sinó que pugui venir-hi gent del barri", diu Hultén.

Ara per ara, i amb la voluntat de donar-se a conèixer, sovint actuen amb altres corals locals.

Una actuació de les dues corals que dirigeix Anna Hultén. Foto cedida

El senior femení del CEJ l'Hospitalet es jugarà l'ascens a Copa Catalunya a la Final a Quatre de Valls, entre el 17 i el 18 de maig. El seu rival a semifinals, el primer dia i a les 20 hores, serà la SE Lluïsos de Gràcia. Abans, a les 18 hores, les amfitriones s'enfrontaran al CB la Vall d'en Bas.

“Tinc el futbol al cap”

» Naila Calderón és un cas únic al futbol català actual: entrena el primer equip masculí de l'EFB Ripollet
 » “Confio plenament en cada jugador i ells amb mi. No ens posarem excuses”, assegura la barcelonina

Toni Delgado
BARCELONA

El compromís sempre ha estat una brúixola vital per als Calderón Martínez. “Filla, ens sap greu no apuntar-te a jugar a futbol. Tenim uns horaris molt complicats a la feina i no et podríem portar gaire als partits... I el compromís és imprescindible”, van comentar-li a la petita els pares, l'Ascen, cuinera, i el Juanjo, que treballa a l'aeroport del Prat. Quan Naila Calderón (Barcelona, 1995) observa una pilota de futbol, la veu com una amiga. “Al terreny de joc, el món s'atura. No hi ha res que em motivés tant com preparar un entrenament o un partit, i tractar de fer créixer cada jugador. Puc estar tota l'estona pensant-hi”, comparteix amb els ulls brillants.

“Tinc el futbol al cap i no als peus...”, confessa, entre riures. El seu cas és únic al futbol català actual. “Pel que tinc entès, ara soc l'única primera entrenadora d'un primer equip masculí entre Primera i Quarta Catalana”, es presenta la tècnica de l'amateur A de l'Escuela Fútbol Base Ripollet, debutant a Tercera Catalana. També és la coordinadora dels 16 equips de futbol 11 de l'entitat i hi entrena un infantil sots 13.

Calderón viu amb naturalitat una excepcionalitat, perquè només ha dirigit grups masculins. “M'han tractat i em tracten molt bé. Sobretot al principi, em trobava algú que no s'acabava de creure que jo fos l'entrenadora”, recorda la barcelonina, nascuda a la Maternitat i que ha fet vida a Palau-Solità i Plegamans. Va jugar a bàsquet en una lliga escolar, a l'Escola l'Esperança, a Baró de Viver.

DEFENSORA DEL POBLE

De petita, els professors la veien com la Defensora del Poble i sempre ha estat la delegada de classe i una estudiant excel·lent. Amb 13 o 14 anys feia classes de repàs als fills de les amistats dels pares.

Com sempre havia volgut ser periodista esportiva, va estudiar Periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i un Màster en Periodisme Esportiu a la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Calderón creu que va idealitzar massa l'ofici. “Malgrat que vaig tenir experiències molt bones, passava massa hores lluny de la meva gent”, confessa.

Naila Calderón, just abans d'un entrenament amb l'amateur A de l'Escuela Fútbol Base Ripollet. Foto: Toni Delgado

Així que va decidir cursar un Màster de Professorat, també a l'Autònoma: “Quan vaig tornar a una aula, aquest cop ja com a professora en pràctiques, hi vaig trobar el meu espai, més enllà del futbol”. En aquell moment ja era entrenadora. Ja tenia la pilota assegurada a la vida.

La seva prioritat és formar i ajudar els alumnes, i veu el programa acadèmic com una excusa perquè siguin més curiosos, curiosos i experts en Llengua i Literatura Castellana, la seva matèria. És professora de Primer i Segon d'ESO a l'Institut Escola La Jota, de Badia. Són adoles-

“Em tracten i m'han tractat molt bé. Al principi a algú li sobtava més que fos la tècnica”

cents en situacions socioeconòmiques complicades. “Intento donar el millor de mi i pateixo molt pels altres, i, alhora, tracto de relativitzar les coses tant com puc. Si no ho fes, no podria viure. Perquè tinc molts alumnes i, a l'Escuela Fútbol Base Ripollet, tracto amb 500 nens. Cada persona té els seus problemes i inquietuds”, enraona.

Conversem en un despatx ubicat a prop de la sala de juntes, on va començar la història de Calderón amb l'entitat. S'hi va presentar amb altres jugadors de l'AE Can Mas, als qui havia dirigit com a segona entrenadora. L'EFB Ripollet els va oferir in-

corporar-se al club i crear un nou equip des de zero.

“Naila, per què no entrenes tu el grup? Els jugadors confien en tu”, em va proposar l'Alberto, que era el president”, recorda, amb els ulls alegres. Tenia molts nervis i inseguretats perquè mai havia estat primera entrenadora i gairebé no ha jugat a futbol. En el seu moment, va entrenar-se amb un club de futbol sala de Palau-Solità i Plegamans, i, més tard, ja va competir, a futbol 7, amb l'Atlètic Polinyà.

La motivava molt ser primera entrenadora d'un equip construït des de zero, amb futbolistes de diferents procedències. “El primer curs vaig preguntar moltíssim als jugadors. Em van ajudar molt. Mai tindré la seva visió, perquè no tinc experiència com a jugadora, i, alhora, noto que vaig creant la meua manera d'entrenar, una espècie de segell”, celebra. Calia cimentar el projecte amb unes bases sòlides: la paciència, el respecte, l'esforç, la professionalitat i el compromís.

EL PRIMER COMPROMÍS

Malgrat que al grup hi havia bons jugadors, la barcelonina va deixar clar quin era el full de ruta. “Segurament no pujarem aquest any. Hem d'anar a poc a poc i consolidar-nos com a equip”, els vaig comentar. El primer compromís va ser crear una base de 20 o 22 jugadors que s'entrenessin cada dia, i fins avui ha sigut així. Per molta qualitat que tinguis, si no vens als entrenaments, no jugaràs”, descriu. El model i els re-

sultats han anat atraients nous i millors futbolistes.

L'equip no ha deixat de créixer. Els dos primers anys, a Quarta Catalana, els costava competir i guanyar els equips de la zona alta de la classificació. “Se'ns feia difícil concentrar-nos i ens bullia la sang. L'any passat no vam fallar i vam fer els deures molt bé”, destaca Calderón. El grup va ascendir de categoria com a campió del grup 13, i amb 65 punts, 124 gols a favor i només 25 en contra.

L'amateur A va aterrar a Tercera Catalana amb tres victòries consecutives contra el CE La Farga XXI (3-2), el CE Llorençà

“A l'aula, com a professora, hi vaig trobar el meu espai, més enllà de la pilota”

FC (2-5) i el CE Olímpic Can Fatjó (4-0). “Felicitava els jugadors, perquè ho estaven fent molt bé, i els demanava calma, perquè la Lliga és molt llarga... I de seguida vam rebre un cop de realitat —van sumar cinc punts sobre 45 possibles—. Va ser difícil de gestionar per a tots, perquè veníem de ser campions...”, analitza.

Reconeix que els ha costat assentar-se i relativitzar les coses a la nova categoria. De fet, va arribar un punt en què l'entrenadora ja no sabia què dir ni què fer, perquè tots s'hi deixaven l'ànima i el triomf no arribava. “Vaig reunir-me amb els capitans i els vaig comentar que creia que havia de fer

un pas al costat perquè vingués una altra persona amb idees noves, i em van donar un suport que mai oblidaré”, s'emociona.

Assumeixen que patiran fins al final de temporada. “Hem millorat molt en defensa i som més competitiu que abans. Confiam que ens salvarem. No vam empatar contra el líder, el CF Júnior, perquè Déu no ho va voler”, adverteix Calderón. Dos dies després de l'entrevista, van guanyar per 6-5 el CF Maurina Egara, el tercer classificat.

A l'equip hi té la parella i els millors amics, i no es perd un sopar ni una festa amb el grup. “Confio plenament en cada jugador i ells en mi. Sé que no ens posarem excuses”, destaca. El més veterà li treu 20 anys al més jove. Salts generacionals que no impedeixen que l'equip sigui una pinya.

UNA DOTZENA DE TÈCNQUES

Celebra que a l'EFB Ripollet hi hagi una dotzena d'entrenadores i que algunes dirigeixin equips masculins de la base. “Els clubs, les juntes directives i els directores esportius també han d'apostar perquè les entrenadores dirigeixin els seus primers equips masculins. Ho podem fer igual de bé que els homes i que ells ho fan amb els equips femenins. A les noies i les dones, les animo que s'atreveixin a fer el pas. Tampoc ajuda que no hi hagi gaires referents”, dissectiona.

Abans d'apagar la gravadora, em parla del seu “pare futbolístic”, Alberto Javier Aranda, l'etern president del club, traspasat el 26 de setembre de 2023, pocs dies abans de l'inici de la temporada anterior. “Parlàvem molt i em cuidava tant... L'Alberto era un referent, una persona tan especial que canviava estats d'ànim i que solucionava problemes amb la seva presència. Després del seu adeu, guanyar cada partit va passar a ser encara més important. Encara desitjàvem l'ascens amb més forces, per agrair-li la seva confiança. Fer realitat el somni va ser màgic”, recorda, emocionada.

El llegat d'Aranda al club continua a la presidència —perquè la seva dona, Puri Moreno, ha agafat el seu relleu—, a la coordinació de futbol 7 —parcel·la del seu fill Alberto, jugador també de l'amateur A—, i a cada racó del camp. “La seva pèrdua va ser i continua sent un cop duríssim. El trobem tant a faltar...”, conclou Calderón.

No t'ho perdís

Foto: Arxiu

CompáÑeras

CompáÑeras és un nou cicle de concerts i trobades que posa al centre les dones del món del flamenc, no només com a intèrprets, sinó també com a productores, investigadores, activistes i creadores. Se celebrarà al celler Sagrades Tannines de Barcelona des del 4 de maig i fins al 8 de juny, amb l'objectiu de trencar amb una visió limitada i estereotipada del flamenc per tornar-li la seva essència popular i diversa. Amb concerts en directe i xerrades amb alguns dels grans noms femenins del flamenc, el projecte vol donar projecció a aquestes dones, sovint invisibilitzades.

Famosos

El periodista i escriptor Xavier Bosch (Barcelona, 1967) ha estat l'escriptor que ha sumat més vendes aquest Sant Jordi en la categoria de llibres de ficció en català. La seva darrera obra, *Diagonal Manhattan*, he estat tot un èxit, davant el qual Bosch ha mostrat el seu agraïment "infinit" als lectors per escollir-lo i per valorar tan bé el seu llibre, que parla de la Barcelona dels 80 i de l'empoderament d'una noia de 21 anys que es vol obrir pas a Nova York. Pel que fa a l'escriptor, cal destacar la seva llarga trajectòria en el món del periodisme, sent un dels creadors de l'espai humorístic *Alguna pregunta més?*, pel qual va rebre un Premi Ondas, i un dels impulsors de *l'Ara*. Especialitzat en periodisme esportiu, va treballar a *La Vanguardia*, *TV3*, *RAC1* i va dirigir *l'Avui*. Pel que fa a la trajectòria com a novel·lista, compta amb deu llibres i amb un Premi Ramon Llull.

La fitxa

QUI ÉS?
X A V I E R B O S C H
ÉS FAMÓS PER...
Ser un reconegut escriptor català

També és conegut per la seva trajectòria periodística

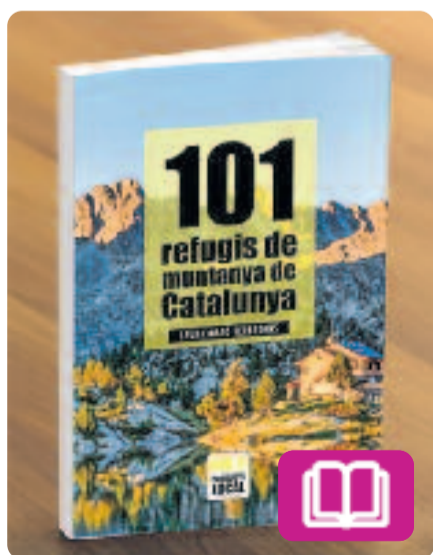
QUÈ HA FET?
Escriure el llibre més venut aquest Sant Jordi

 Es tracta de *Diagonal Manhattan*, de la categoria de ficció

A LES XARXES...
Elogis per la seva nova novel·la

Els lectors fan valoracions positives de l'obra de Bosch

Llibres

101 refugis de muntanya
Laura Masó

Es tracta del primer llibre de l'autora i és un recull de refugis que Masó ha documentat amb tota la informació i que estan repartits arreu del territori, des dels Pirineus orientals fins als ports de Tortosa-Beseit. La idea ha estat fer una actualització d'aquests allotjaments que hi ha a Catalunya i apropar la muntanya i la natura de forma sostenible al gran públic.

Teatre

Todos pájaros
Mario Gas

Es tracta d'una versió de l'obra que porta el mateix nom, creada per Wajdi Mouawad, que aborda el conflicte entre Israel i Palestina. Se centra en la història de l'Eitan, un jove nascut en una família jueva religiosa que s'enamora d'una jove americana d'origen magrebí, la Wahida. La producció es podrà veure fins al 18 de maig al Teatre Apolo de Barcelona.

Música

Paracaigudistes
Els Catarres

Coïncidint amb el seu 15è aniversari, el trio d'Aiguafreda ha enregistrat un nou disc amb dotze cançons que diuen que no estem sols i que, per molt que caiguem, sempre hi ha algú que ens dona la mà. Amb el seu característic so basat en l'estil pop-rock, el grup vol mostrar amb els seus temes que tots tenim paracaigudes i que tots podem ser paracaigudistes.

Pelis i sèries

La buena letra
Celia Rico

Basada en la novel·la homònima de l'autor valencià Rafael Chirbes, el film explica com en un poble valencià, durant la postguerra, l'Anna intenta tirar endavant amb la seva família. La guerra civil obre una gran ferida contra la qual ella haurà de lluitar amb secrets i silencis, fins que l'arribada d'una nova persona fa que se'n vagi tot en orris.

ESTILS DE VIDA

Quina és la millor hora per fer exercici?

Foto: Freepik

ESPORT

Ben segur que cada esport, i fins i tot cada especialista, té el seu propi llibret d'instruccions, però un estudi elaborat per l'*Instituto de Investigación Biomédica de Málaga* certifica que l'activitat física vespertina rema a favor del metabolisme de la glucosa. És aquesta, doncs, la millor hora per a les persones que necessiten prioritzar aquest factor, com ara les que pateixen obesitat o diabetis de tipus 2.

L'estudi, publicat a la revista especialitzada *Journal of the International Society of Sports Nutrition*, revela que el tipus d'exercici i el moment en què es fa tenen un impacte molt significatiu en la regulació dels nivells de sucre a la sang. Així, les variacions en la sensibilitat a la insulina i l'evolució dels ritmes circadianis de cadascú explicarien per què fer esport als vespres ens ajuda a controlar millor la glucosa i la pressió arterial.

Una altra qüestió és si l'objectiu de l'activitat física és perdre pes. En aquest cas, altres estudis recomanen que l'horari de matí és el més indicat. Els canvis matinals en l'equilibri energètic del cos i la regulació de les ganes de menjar serien més decisius si el que volem és perdre quilos.

Les claus

CRONOBIOLOGIA

Els ritmes biològics interns del nostre cos van canviant al llarg del dia i cal adaptar-se a la millor situació

GLUCOSA

El moment del dia influeix en la manera com el cos processa la glucosa, i hem de tenir-ho en compte en alguns casos

OBESITAT

Fer exercici al vespre és beneficiós per a les persones amb obesitat i les que pateixen diabetis de tipus 2

APRIMAR-SE

Si l'objectiu de practicar esport regularment és perdre pes, llavors el millor horari per fer-ho és al matí

Foto: Freepik

PROMO INICIACIÓ!

CLASSES DE TANGO
DIMECRES 19 hs

CLASSES MULTINIVELL
DIMECRES 20 hs

MILONGA
DIMECRES 21 A 00 hs

Primera classe gratuïta

La Despeinada Tango

www.ladespeinada-tango.com

+INFO 697 64 71 00

C/ Olivera, 55 Poble Sec / Plaça Espanya

Juvé & Camps

El valor d'obrir camí

www.juveycamps.com